

Ruanda

Plan on toiminut Ruandassa vuodesta 2007 ja toimii yhdellä ohjelma-alueella maan itäosassa Gatsibossa. Kaikkiaan maassa on 10 004 kummilasta.

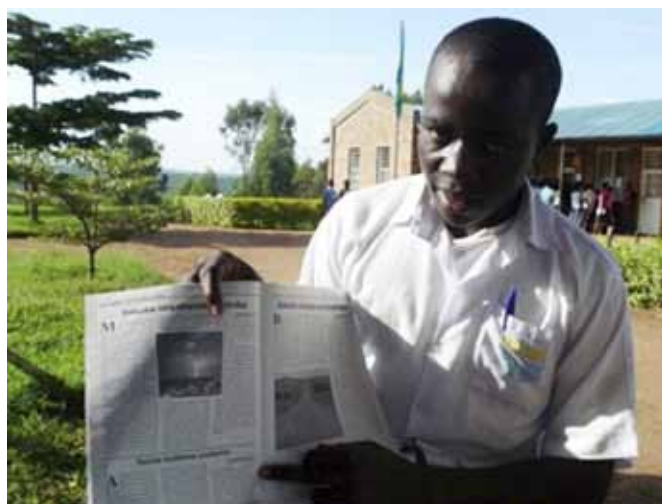
Tuhansien mäkien maaksiin kutsuttu Ruanda on Afrikan tiheimmin asutettu valtio. Vuoden 1994 kansanmurha jätti syvän jäljen Ruandaan, ja maan väestö on nuorta: noin 70 prosenttia maan asukkaista on alle 30-vuotiaita. Noin 90 prosenttia väestöstä saa elantonsa maanviljelystä. Koska puolet Ruandan vientituloista tulee maataloudesta, on maa herkkä heikentyneille ympäristö- ja ilmasto-olosuhteille sekä muuttuneille ruoan hinnoille sekä maailmanlaajuisella että paikallisella tasolla.

Ruandan taloudellinen ja sosiaalinen kehitys on ollut viime vuosien aikana myönteinen. Maan hallitus on asettanut tavoitteeksi, että Ruanda on vuonna 2020 keskitulotasoinen maa. Köyhyys on kuitenkin edelleen laajaa ja monilla lapsilla ja nuorilla ei ole mahdollisuutta käydä koulua ja saada tarvitsemaansa hoitoa ja huolenpitoa. Useat lapset kuolevat sairauksiin, jotka olisivat estettäviä parempien hygieniaolosuhteiden ja rokotusten avulla.

Ruandassa pidettiin elokuussa presidentinvaalit, joissa Paul Kagame valittiin toiselle kaudelle. Ruandaa on arvosteltu puutteista sanavapaudessa.

Plan toimii 66 maassa eri puolilla maailmaa. Tavoitteena on tarjota maailman lapsille parempi tulevaisuus. Planin kaikkien kehitysyhteistyöohjelmien perustana on YK:n lapsen oikeuksien sopimus. Vuosiraportti esittelee tilannetta heinäkuusta 2009 kesäkuuhun 2010. Maan nykyiset olosuhteet saattavat poiketa kuvatussa.

Miksi Plan toimii Ruandassa?

1. Lapsilla on oikeus hyviin elinoloihin – korkea työttömyys Ruandan nuorten aikuisten keskuudessa estää perheitä huolehtimasta lastensa tarpeista ja heikentää nuorten mahdollisuuksia vaikuttaa omaan tilanteeseensa.
2. Lapsilla on oikeus elämään ja kehitykseen – lähes puolet lapsista kärsii aliravitsemuksesta ja terveydenhoidon saatavuus on rajallista.
3. Lapsilla on oikeus saada äänensä kuuluviin – tietoisuus lasten oikeuksista on heikkoa eikä lasten mielipiteitä oteta tarpeeksi huomioon, vaikka todella suuri osa väestöstä on lapsia.

Planin työn painopisteet Ruandassa

- Luoda nuorille tulonhankkimismahdollisuuksia, jotta heidän sosiaaliset ja taloudelliset vaikutusmahdollisuutensa kohenisivat.
- Lisätä lasten terveydenhuollon ja lasten kehitystä tukevien ympäristöjen saatavuutta.
- Antaa lapsille ja nuorille mahdollisuuksia ilmaista mielipiteitään ja saada äänensä kuuluviin mm. mediahankkeiden ja lastenoikeuskerhojen kautta.
- Kohentaa laadukkaan opetuksen saatavuutta mm. luomalla lapsiystävällisiä kouluympäristöjä ja jatkokouluttamalla opettajia.
- Tehdä vaikuttamistyötä lasten oikeuksien toteutumiseksi.
- Tehdä työtä sen eteen, että lasten mielipiteet otetaan huomioon ja että lasten etu on aina ensisijalla kaikessa yhteisön kehitystyössä.

Planin työ 2010

Ruandan köyhyystilanne on vaikea. Työttömyysaste on korkea ja monien nuorten on vaikea saada töitä. Koulutuksen saatavuudessa on suuria haasteita, erityisesti tyttöjen osalta, sillä tytöt joutuvat usein luopumaan koulunkäynnistä, mikäli per-

heellä ei ole varaa lähettää kaikkia lapsia kouluun. Plan Ruanda jatkoi viime vuonna hanketta, jonka tarkoituksena on parantaa tyttöjen mahdollisuuksia käydä koulu.

Viimeksi kuluneen vuoden aikana Plan Ruanda teki töitä lasten elinolosuhteiden kohentamiseksi parantamalla koulutuksen ja terveydenhoidon saatavuutta, tukemalla nuorten tulonhankkimismahdollisuuksia ja tarjoamalla nuorille mahdollisuuksia ilmaista omia mielipiteitään ja puhua omien oikeuksiensa puolesta. Viime vuonna Plan Ruanda laajensi näitä hankkeita myös uusille alueille.

Plan toteutti vuonna 2010 tutkimuksen lasten ja nuorten osallistumisesta yhteisöissä kartoittaakseen tilanteen ja kohentaa sitä. Plan selvitti myös puhtaan veden saatavuutta Gatsibon alueella löytääkseen ratkaisuja alueen vesipulaan, joka on vaikuttanut 13 Planin tukemaan kouluun ja yhteen sairaalaan.

Tärkeä osa Planin työtä on edistää lasten oikeuksien toteutumista vaikuttamistyön kautta. Viime vuonna Plan osallistui mm. vuosille 2010-2015 luodun maanlaajuisen opetuksen suunnitelman sekä alle kouluikäisten lasten hoidosta ja kehityksestä luodun maanlaajuisen toimintasuunnitelman työstämiseen. Plan Ruanda oli viime vuonna myös mukana perustamassa Rwanda Education Network Platform – koulutusverkostoa, jonka toiminnan tavoitteena on kohentaa lasten ja nuorten koulutusta.

LAPSEN OIKEUKSIEN SOPIMUS

Sopimuksessa on 54 artiklaa. Sopimus velvoittaa turvaamaan kaikille lapsille ja nuorille

- 1) osuuden yhteiskunnan voimavaroista
- 2) oikeuden suojeluun ja huolenpitoon
- 3) oikeuden osallistua ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti itseään koskevaan päätöksentekoon.

Toimeentulo

Vuoden 2010 saavutuksia

10 nuorten maanviljelijöiden osuuskuntaa saanut koulutusta maanviljelyksestä ja karjanhoidosta
1 484 perhettä saanut eläinlääkäripalveluita ja välineitä, joilla he voivat suojata karjaa sairauksilta

Pienlainoilla tukea nuorille

Useilla ruandalaisilla nuorilla ei ole tulonhankkimismahdollisuuksia, minkä vuoksi heidän sosiaaliset ja taloudelliset mahdollisuutensa vaikuttaa omaan elämäänsä ovat heikot. Plan työskentelee tulonhankkimismahdollisuuksien luomiseksi nuorille mm. tukemalla nuorten maanviljelijöiden osuuskuntia sekä toteuttamalla pienlainahankkeita.

Plan on toteuttanut yhdessä toisen järjestön kanssa Gatsibon alueella Sustainable Access to Financial Services for Investment –hankkeen. Kyseessä on pienlainahanke, jossa on mukana 253 nuorta miestä ja 347 nuorta naista.

Uwimana on 28-vuotias viiden lapsen äiti, joka asuu Murambissa. Uwimana viljelee miehensä kanssa pienellä maapalstallaan banaaneja, joita he myyvät markkinoilla. Vuonna 2010 viljelmän sato oli huono ja perheen taloudellinen tilanne huononi.

”Oli päiviä, jolloin söimme vain banaaneja, joten kuulimme hankkeesta juuri oikeaan aikaan”, kertoo Uwimana.

Hän meni mukaan paikallisen pienlainaryhmän toimintaan ja sai mahdollisuuden ottaa lainan, jolla pystyi turvaamaan toimeentulonsa. Tämä on parantanut hänen lastensa tilannetta.

”Viidestä lapsestani käy koulua nyt kolme, ja meillä on ruokaa syödäksemme”, sanoo Uwimana.

Planin tavoitteena on laajentaa hanketta kattamaan yhä useampia nuoria.

Varhaislapsuus ja esiopetus

Vuoden 2010 saavutuksia

Useissa kylissä kyläläiset perustaneet esikoulun Planin tuella

Maaseudulla toteutettu selvitys terveystilanteesta terveydenhoitosuunnitelman luomiseksi

Tietoa vanhemmille

Monilla vanhemmilla ja lastenhoitajilla Ruandassa ei ole riittävästi tietoa lasten fyysisestä ja sosiaalisesta kehityksestä. Lasten tarpeita vastaavia esikouluja ja hoitopaikkoja ei ole useinkaan saatavilla. Plan tekee töitä lasten ja heidän perheidensä terveyden ja ravitsemuksen kohentamiseksi sekä lasten kehitystä tukevan ympäristön luomiseksi.

Plan on järjestänyt Gatsibossa yhdessä paikallisten johtajien kanssa lasten kehitystä käsitteleviä kokouksia. Kokousten tarkoituksena oli lisätä tietoa ja vuoropuhelua lasten kehitykseen liittyvistä asioista. Keskustelussa käsiteltiin kaikkia lapsia, myös usein syrjässä olevia kehitysvammaisia lapsia. Plan järjesti myös koulutusta 66:lle yhteisöjen edustajalle, jotka puolestaan järjestivät koulutuksia 150 perheelle 15 kylässä.

”En ole koskaan nähnyt kylässä keskusteltavan jostakin kysymyksestä niin kuin tänään keskusteltiin. Lapset kärsivät vanhempien köyhyydestä ja lasten tarpeita ei oteta huomioon, koska vanhemmilla ei ole tarpeeksi tietoa”, sanoo neljän lapsen äiti Jeannine, joka on erään Kizigurossa sijaitsevan kylän edustaja.

”Vanhemmat kääntyvät nyt aiempaa useammin terveys-työntekijöiden puoleen saadakseen lasten hyvinvointiin liittyviä neuvoja ja vastauksia kysymyksiin esimerkiksi sairauksista ja ravitsemuksesta”, jatkaa Jeannine.

Lasten oikeudet

Vuoden 2010 saavutuksia

800 lasta osallistunut musiikki-, tanssi- ja teatteritapahtumiin, joissa on kerrottu lasten oikeuksista
Joka sunnuntai lähetetään lähes koko maan kattavalla alueella lasten tuottamia radio-ohjelmia

Lapset ja nuoret toimittavat radio-ohjelmia ja lehtijuttuja
Ruandassa monilla lapsilla ja nuorilla ei ole mahdollisuutta

kertoa mielipiteitään. Plan tekee työtä lasten oikeuksien edistämiseksi monella eri tavalla, joista yksi on antaa lapsille mahdollisuus kertoa tiedotusvälineiden kautta toiveistaan, mielipiteitään ja arkielämästään. Lapset puhuvat mm. lasten oikeudesta koulutukseen, ruokaan ja suojeluun väkivallalta.

60 lasta ja nuorta, 20 lapsitoimittajaa ja 10 aikuista toimittajaa sai koulutusta viestinnästä ja lasten oikeuksista media-hankkeessa, jossa oli mukana myös kolme sanomalehteä ja kaksi radioasemaa.

Kuten muutkin hankkeeseen osallistuneet lapset, käyttää Kiziguron alueella asuva Eric taitojaan puhuakseen lasten syntymärekisteröinnin puolesta ja kannustaakseen perheitä tukemaan lasten koulunkäynnin jatkamista.

”Olen kirjoittanut useita artikkeleita lasten elämään liittyvistä kysymyksistä ja naistenpäivänä puhuin radiossa tasa-arvosta”, kertoo Eric.

”Tulin tietoiseksi minun ja muiden lasten oikeuksista. Täällä voin ilmaista mielipiteitäni vapaasti ja toimia myös tovereideni äänenä”, kertoo 18-vuotias Delphine, joka on kirjoittanut useita lehtijuttuja.

Tulevaisuus

Tänä vuonna Plan jatkaa pitkäjänteistä yhteistyötä lasten ja aikuisten kanssa heidän elinolonsa parantamiseksi. Tavoitteena on kaikkien lapsen oikeuksien toteutuminen.

Tänä vuonna Plan panostaa lasten oikeuksiin, nuorten mahdollisuuksiin ja naisten voimaannuttamiseen.

Kiitos, että kummina sinä teet mahdolliseksi hankkeiden suunnittelun ja toteutuksen Ruandassa.

USKO LAPSIIN

Plan Suomi Säätiö | Pasilanraitio 5, 2. krs | 00240 Helsinki | Puh (09) 6869 800 | Faksi (09) 6869 8080 | plan.fi

